

Súd: Okresný súd Komárno
Spisová značka: 6C/331/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4214210888
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ondrej Melišek
ECLI: ECLI:SK:OSKN:2018:4214210888.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Komárno sudcom JUDr. Ondrejom Meliškom v spore žalobcu: EOS KSI Slovensko s.r.o., IČO: 35 724 803, Bratislava, Pajštúnska 5, právne zastúpený: TOMÁŠ KUŠNÍR s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO:36 613 843 proti žalovanému : D. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom U., N. XXX/XX, t.č. W. XX, P. o zaplatenie 6 811,63 Euro s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu zamietla.

Žalovaný nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenou tunajšiemu súdu domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd uložil povinnosť žalovanému zaplatiť žalobcovi sumu 6 811,63 € s príslušenstvom, keď poukázal na zmluvu zo dňa 26.7.2006, ktorú mal uzatvoriť žalovaný s právnym predchodcom žalobcu so spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. (ďalej i banka). Ako prostriedky procesného útoku použil skutkové tvrdenia a označil dôkazy.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

3. Okresný súd Komárno rozsudkom 6C/331/2014-72 zo dňa 15.4.2016 žalobu zamietol s poukazom na premlčanie práva žalobcu.

4. Krajský súd v Nitre uznesením 8Co/631/2016-108 zo dňa 29.6.2017 zrušil vyššie uvedený rozsudok a vec vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení okrem iného uviedol, aj že: „Odvolací súd sa stotožňuje s odvolacím dôvodom žalobcu, že napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov jeho odôvodnenia, keď svoje právne závery súd prvej inštancie náležite nezdôvodnil, teda nezdôvodnil, z čoho (z akých konkrétnych ustanovení akých právnych predpisov) vyvodil svoje právne úvahy o tom, že žalobca mohol (a mal - musel) svoje právo uplatniť už 01.12.2008.“

5. Na pojednávanie dňa 26.9.2018 sa dostavili strany sporu. Súd vykonal dokazovanie oboznámením listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou spisu.

6. Z činnosti súdu je známe, že banka má v predmete svojej činnosti okrem iného i poskytovanie úverov. Dňa 26.7.2006 banka ako veriteľ uzatvorila so žalovaným ako dlžníkom úverovú zmluvu, na základe ktorej poskytla úver vo výške 200 000 Sk, keď sa jednalo o bezúčelový úver. Úver bol úročený úrokovou sadzbou vo výške 10,7% ročne. Žalovaný sa zaviazal úver splatiť pravidelnými 119 splátkami po 2 811 Sk, pričom splátky boli splatné 20. deň v mesiaci a splatnosť prvej splátky nastala 20.8.2006 a poslednej splátky dňa 20.6.2016.

Zmluvou o postúpení pohľadávky 1285/2011/CE zo dňa 28.9.2011 banka ako postupca postúpila sumár pohľadávok na žalobcu ako postupníka, pričom postúpená mala byť i pohľadávka vymáhaná v tomto konaní. Banka postúpenie pohľadávky oznámila žalovanému prípisom zo dňa 28.9.2011.

Žalobca, teda spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o., prípisom zo dňa 28.10.2013 vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru.

7. Podľa § 497 zákona č 513/1991 Zb. Obchodný zákonník Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 52 ods. 3, ods. 4 Občianskeho zákonníka Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

8. Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva uzavretá medzi dodávateľom a spotrebiteľom- práve uvedený aspekt je rozhodujúci pre materiálne posúdenie povahy spotrebiteľskej zmluvy, ktorú možno z tohto dôvodu nazvať aj zmluvou orientovanou na subjekty. Iba za predpokladu, že ide o vzťah dodávateľa a spotrebiteľa, možno hovoriť o spotrebiteľskej zmluve, keďže z uvedeného vyplýva, že spotrebiteľ do právneho vzťahu vstupuje s cieľom obstarat' resp. získať tovary a služby pre svoju osobnú spotrebu alebo pre potreby svojej domácnosti a členov rodiny. Práve povaha spotrebiteľa ako zmluvnej strany a účastníka právneho vzťahu má zásadný právny význam aj pre účelové určenie obsahu a zamerania právneho vzťahu smerom k zabezpečovaniu osobných potrieb. Je zrejmé, že kumulatívne musí byť splnená podmienka zmluvnej účasti tak spotrebiteľa ako i dodávateľa.

9. V danom prípade súd zmluvu o úvere a teda i celý záväzkový vzťah posudzoval ako zmluvu spotrebiteľskú v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaný ako dlžník vystupoval pri uzatváraní zmluvy ako spotrebiteľ, keďže túto zmluvu uzatváral ako fyzická osoba nekonajúca v rámci svojej podnikateľskej činnosti a uzatváral ju s dodávateľom, t.j. žalobcom, bankou, ktorý ako veriteľ uzatváral zmluvu v rámci svojej podnikateľskej činnosti. Súd teda primárne i na hodnotenie právneho vzťahu musel použiť ustanovenie občianskeho zákonníka a taktiež ustanovenie CSP týkajúce sa spotrebiteľských sporov.

10. V danom prípade sa súd v prvom rade musel vysporiadať s otázkou aktívnej legitímácie žalobcu v spore. Súd konštatuje, že v prípade ak sa jedná o postúpenie pohľadávky, ktorej pôvodnou vlastníčkou bola banka, sa spravuje iným režimom, ako postúpenie „klasických pohľadávok“. Súd poukazuje na špeciálne ustanovenie zákona o bankách, ktoré musí byť splnené k tomu, aby banka mohla postúpiť pohľadávku. Jedná sa o ustanovenie § 98 ods. 2 zákona o bankách.

Rozborom ustanovenia § 92 ods. 8 bankového zákona, ktoré od schválenia pôvodného znenia zákona do času uzavretia zmluvy banky a žalobcu o postúpení pohľadávok nedoznalo žiadnej zmeny treba dospieť k tomu, že celkom jednoznačne definuje podmienky, za akých možno, resp. nemožno postúpiť pohľadávku patriacu banke (ktorou sa v nasledovnom rozumie rovnako ako v zákone i pobočka zahraničnej banky) buď inej banke alebo aj subjektu, ktorý nie je bankou. Prvá veta ustanovenia definuje dve takéto podmienky (nad rámec písomnej formy zmluvy o postúpení a nepotrebnosti súhlasu klienta s takýmto krokom, ktoré predpokladá už § 524 ods. 1 O. z.), z ktorých prvou je písomná výzva banky uvažujúcej o postúpení riadne nesplácanej úverovej pohľadávky klientovi, aby pohľadávku splnil a druhou nepretržité viac než 90 dní trvajúce omeškanie klienta so splnením čo i len časti jeho peňažného záväzku zodpovedajúceho pohľadávke banky. Druhá veta potom obsahuje úpravu situácie, v ktorej (napriek splneniu podmienok postúpenia) banka uplatniť právo pohľadávku postúpiť nebude môcť a to vtedy, ak klient ešte pred postúpením (tu rozumej v čase medzi splnením oboch podmienok podľa prvej vety § 92 ods. 8 bankového zákona a samotným pristúpením k uzavretiu postupovacej zmluvy) svoj omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva splní; okrem nej ale tiež prípad, v ktorom práve zmienené obmedzenie banky existovať nebude - vtedy, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku zákonom trval kvalifikovaný čas presahujúci jeden rok.

Z uvedeného teda vyplýva, že banka bola povinná vyzvať žalovaného, aby splnil svoj dlh v lehote 90 dní od doručenia, a až následne v prípade, že by žalovaný nebol v tejto lehote dlh plnil, mohla postúpiť pohľadávku na žalobcu, pričom však z listinných dôkazov nevyplýva, že by banka takto postupovala, a preto súd konštatuje, že zmluva o postúpení pohľadávok je neplatná v zmysle § 39 občianskeho zákonníka, pretože odporuje zákonu, keď nebol dodržaný zákonom vyžadovaný postup na postúpenie pohľadávky. Súd poznamenáva, že tým najdôležitejším, je to, že v rámci bankového zákona prišlo k zadefinovaniu podmienok, za ktorých môže banka pristúpiť k postúpeniu pohľadávky, pričom takéto zadefinovanie je z povahy veci úpravou, ktorej zmyslom (účelom) je to, že bez splnenia takýchto podmienok k postúpeniu prísť nemôže (nesmie). Z pohľadu tolerovateľnosti správania sa subjektov nepochybne súkromnoprávneho vzťahu zmluvy o postúpení pohľadávky je preto rozhodujúce, že u jedného z týchto subjektov a to u postupcu treba usudzovať na existenciu zákonnej povinnosti správať sa určitým spôsobom - neplatí tu, že ho nemožno nútiť konať, čo zákon neukladá, ale je tu presný opak v podobe záujmu zákonodarcu na tom, aby sa konalo určitým zákonom predpokladaným spôsobom. Druhou stranou rovnakej obraznej mince je potom, že na nesprávanie sa zákonom výslovne ustanoveným spôsobom, teda odmietnutie urobiť zadosť pomerne jednoznačnej právnej úprave, je potrebné nazerať ako na zakázané a teda i odporujúce zákonu.

Súd z dôvodu neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, ktorej neplatnosť spočíva v rozpore so zákonom, a preto je v zmysle § 39 OZ absolútne neplatná konštatuje, že žalobca nemá dostatok aktívnej legitímácie v spore, keď neboli na neho účinne postúpené práva, ktorých ochrany sa v súdnom spore dožaduje. Z uvedeného dôvodu súd žalobu zamietol.

11. Na tomto názore súdu nezmení nič, ani tá skutočnosť, že žalovaný bol v čase postúpenia viac ako rok v omeškaní (posledná úhrada 22.5.2008, postúpenie 28.9.2011), keď časť úpravy o tom, že skôr uvedené neplatí, sa vzťahuje výlučne na zachovanie práva banky uplatniť právo na postúpenie pohľadávky napriek neskoršiemu plneniu klienta a nie aj na ustúpenie od podmienok, za ktorých k postúpeniu možno pristúpiť. Je potrebná mať stále na zreteli, že splnením podmienok podľa prvej

vety citovaného ustanovenia zákonodarca podmienil nielen postúpenie pohľadávok mimo tzv. bankový sektor, ale tiež také postúpenie, pri ktorom pohľadávku patriacu pôvodne jednej banke prevezme iná osoba s rovnakým statusom.

12. V daných súvislostiach súd v zmysle čl. 2 ods. 2 CSP poukazuje na ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, kedy k rovnakému záveru dospel i Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 7 Cdo 26/2017 z 28. marca 2018, s ktorým sa tunajší súd stotožňuje. Súd taktiež poukazuje i na rozsudok Krajského súd v Žiline 10Co/84/2018 zo dňa 26. 04. 2018.

13. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 k § 255 CSP a žalovanému hoci úspešnému v konaní súd náhradu trov konania nepriznal, keďže mu žiadne trovy v konaní nevznikli. Úspech žalovaného spočíval v tom, že žaloba bola zamietnutá v celom rozsahu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd, písomne, v 2 vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.